

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 330

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 20 iunie 2001

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 72 din 6 martie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. d) din Decretul-lege nr. 66/1990 privind organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești și ale art. 184 din Codul muncii	2-3		
Decizia nr. 90 din 27 martie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe	3-5		
Decizia nr. 135 din 26 aprilie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 lit. d) și ale art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală.....	5-7		
Decizia nr. 139 din 8 mai 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2, art. 10, art. 11, art. 13 și art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe	7-9		
Decizia nr. 142 din 8 mai 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 23 și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe	10-12		
			HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI
		544.	Hotărâre privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru participarea României la cea de-a 49-a ediție a Bienalei Internaționale de Artă de la Veneția în perioada 6 iunie—4 noiembrie 2001 .....
			13
			ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE
		181.	Ordin al ministrului agriculturii, alimentației și pădurilor privind interzicerea comercializării și administrării somatotrofinei bovine la vacile de lapte.....
			14
		1.009.	Ordin al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea Reglementărilor contabile specifice domeniului asigurărilor armonizate cu Directivele Europene și Standardele Internaționale de Contabilitate .....
			14
			ACTE ALE CAMEREI AUDITORILOR DIN ROMÂNIA
		7.	Hotărâre privind stabilirea cuantumului tarifului de înscriere și a modelului pentru cererea de înscriere în Registrul auditorilor financiari din România .....
			15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 72

din 6 martie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. d) din Decretul-lege nr. 66/1990 privind organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești și ale art. 184 din Codul muncii

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Cristina Radu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. d) din Decretul-lege nr. 66/1990 privind organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești și ale art. 184 din Codul muncii, excepție ridicată de Monica-Bianca Dumitru în Dosarul nr. 7.043/2000 al Judecătoriei Sectorului 1 București.

La apelul nominal răspunde, pentru Asociația națională a cooperăției meșteșugărești — UCECOM, consilier juridic Vasile Ion, lipsind autorul excepției, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Asociației naționale a cooperăției meșteșugărești — UCECOM pune concluzii de respingere a excepției, motivând în esență că regimul juridic al raporturilor de muncă ale membrilor cooperatori are o reglementare specifică, distinctă de cea a contractului individual de muncă.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, întrucât dispozițiile art. 15 lit. d) din Decretul-lege nr. 66/1990 privind organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești și ale art. 184 din Codul muncii, a căror neconstituționalitate a fost invocată în raport cu dispozițiile art. 72 alin. (3) lit. l) și ale art. 38 alin. (5) din Constituție, nu contravin Legii fundamentale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 1 august 2000, pronunțată în Dosarul nr. 7.043/2000, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. d) din Decretul-lege nr. 66/1990 privind organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești și ale art. 184 din Codul muncii**, excepție ridicată de Monica-Bianca Dumitru.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată că dispozițiile art. 15 lit. d) din Decretul-lege nr. 66/1990 privind organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești sunt neconstituționale, întrucât încalcă dispozițiile art. 72 alin. (3) lit. l) din Constituție, care prevăd că regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele și protecția socială se reglementează prin lege organică; or, convenția individuală încheiată între contestatoare și intimată se întemeiază pe dispozițiile unei decizii emise de UCECOM, astfel cum se prevede în decretul-lege

menționat. În al doilea rând — consideră autorul excepției —, sunt încălcate dispozițiile art. 38 alin. (5) din Constituție, ce garantează dreptul la negocieri colective și caracterul obligatoriu al convențiilor colective de muncă, convenția individuală de muncă încheiată de către contestatoare cu intimata neavând la bază un contract colectiv de muncă. În legătură cu dispozițiile art. 184 din Codul muncii autorul excepției invocă neconstituționalitatea acestora „în măsura în care, prin aplicarea lor abuzivă, se reglementează raporturile de muncă și disciplina muncii în cadrul cooperăției meșteșugărești”.

Judecătoria Sectorului 1 București, exprimându-și opinia, în conformitate cu prevederile art. 23 alin. (4) din Legea nr. 47/1992, republicată, consideră că excepția de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, întrucât dispozițiile constituționale invocate se referă la negocierea colectivă dintre angajatori și persoanele încadrate în muncă, a cărei reglementare se realizează prin lege organică, și anume prin acele norme de drept care alcătuiesc legislația muncii (Codul muncii și alte acte normative din domeniul raporturilor de muncă).

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, consideră, de asemenea, că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece raportul dintre membrii cooperatori și unitățile cooperăției meșteșugărești are un caracter specific, fiind rezultatul exprimării consimțământului unor persoane fizice în vederea asocierii lor și a dobândirii calității de membri ai cooperăției meșteșugărești. Așa fiind, reglementarea naturii juridice a unui atare raport de muncă „nu face parte din categoria legilor adoptate potrivit art. 72 alin. (3) lit. d) din Constituție, iar textele criticate nu încalcă prevederile constituționale arătate”.

Președintele Senatului nu a transmis punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părții prezente și cele ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din

Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 15 lit. d) din Decretul-lege nr. 66 din 8 februarie 1990 privind organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești (publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 23 din 9 februarie 1990), precum și dispozițiile art. 184 din Codul muncii, texte care au următorul conținut:

– Art. 15 lit. d) din Decretul-lege nr. 66/1990: „*Uniunea Centrală a Cooperativelor Meșteșugărești emite, în condițiile legii, norme obligatorii pentru toate organizațiile cooperăției meșteșugărești cu privire la: [...]*”

d) *raporturile de muncă, normarea, salarizarea și cointeresearea materială pentru membrii cooperatori și angajați;*”

– Art. 184 din Codul muncii: „*Se recomandă organizațiilor cooperatiste și obștești ca, în măsura în care nu există prevederi în lege care să le privească, să reglementeze relațiile de muncă privind pe membrii lor, corespunzător principiilor cuprinse în prezentul cod, adaptate la specificul lor de activitate.*”

Textele constituționale invocate în motivarea excepției sunt următoarele:

– Art. 38 alin. (5): „*Dreptul la negocieri colective în materie de muncă și caracterul obligatoriu al convențiilor colective sunt garantate.*”;

– Art. 72 alin. (3) lit. l): „*Prin lege organică se reglementează: [...]*”

l) *regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele și protecția socială;*”

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 1–3, art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. d) din Decretul-lege nr. 66/1990 privind organizarea și funcționarea cooperăției meșteșugărești și ale art. 184 din Codul muncii, excepție ridicată de Monica-Bianca Dumitru în Dosarul nr. 7.043/2000 al Judecătorei Sectorului 1 București.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 6 martie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Cristina Radu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 90

din 27 martie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Claudia Miu	— magistrat-asistent șef

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată și, în consecință, urmează să fie respinsă.

Reglementarea raporturilor de muncă ale angajaților organizațiilor cooperăției meșteșugărești este realizată atât printr-o lege specială — Decretul-lege nr. 66/1990 —, cât și prin lege organică, și anume prin Codul muncii. În aceste condiții Curtea constată că regimul juridic al contractelor individuale de muncă și cel al contractelor colective de muncă, pe de o parte, diferă de cel aplicabil contractelor existente între membrii cooperatori și cooperăția meșteșugărească, pe de altă parte. Prin urmare, se reține că raporturile de muncă ale membrilor cooperatori se deosebesc în mod esențial de raporturile de muncă născute în baza dispozițiilor Codului muncii, stabilite între angajator și salariați, și, în consecință, nu le sunt aplicabile reglementările legislației muncii ce stau la baza contractelor colective de muncă și a contractelor individuale de muncă încheiate în temeiul Codului muncii. Raportul juridic de muncă dintre membrii cooperatori și unitățile cooperăției meșteșugărești are un caracter specific, fiind rezultatul exprimării consimțământului unor persoane fizice în vederea asocierii lor și a dobândirii calității de membri ai cooperăției meșteșugărești. Așa fiind, reglementarea naturii juridice a unui atare raport de muncă nu face parte din categoria legilor adoptate potrivit art. 72 alin. (3) lit. d) din Constituție și, pe cale de consecință, rezultă că textele criticate nu încalcă prevederile constituționale invocate.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Ilie Croitoru în Dosarul nr. 1.795/2000 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

La apelul nominal se prezintă, pentru autorul excepției, avocat Svetlana Gorcea, precum și celelalte părți (Ilie Mândreanu și Paul Mândreanu).

Reprezentantul autorului excepției de neconstituționalitate solicită admiterea acesteia, arătând că dispozițiile art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe contravin prevederilor art. 72 alin. (3) lit. k) și ale art. 114 din Constituție. Se apreciază că instituția ordonanței președințiale este reglementată prin lege organică, și anume prin dispozițiile art. 581 din Codul de procedură civilă, de esența acesteia fiind ordonarea unor măsuri vremelnice în condiții expres prevăzute de lege, pe când evacuarea chiriașului, dispusă în temeiul textului de lege criticat, este o măsură cu caracter definitiv. Se mai arată că, potrivit art. 114 din Constituție, Guvernul poate emite ordonanțe numai în baza unei legi de abilitare adoptate de Parlament și numai în domeniul care nu fac obiectul legii organice.

Celelalte părți prezente — Ilie Mândreanu și Paul Mândreanu — solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ridicate, ca fiind neîntemeiată. Sub acest aspect se arată că prin mai multe decizii Curtea Constituțională a statuat în sensul constituționalității prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca fiind nefondată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale referitoare la prevederile legale criticate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 26 mai 2000, pronunțată în Dosarul nr. 1.795/2000 **Tribunalul București — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe**, excepție ridicată de Ilie Croitoru.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor art. 72 alin. (3) lit. k) și l), deoarece „Potrivit art. 72 alin. (3) lit. k) și l), regimul juridic general al proprietății și al protecției sociale se stabilește prin lege organică, iar în conformitate cu dispozițiile art. 114 alin. (1) din Constituție, Guvernul nu poate emite ordonanțe în domenii care fac obiectul legilor organice“.

Tribunalul București — Secția a III-a civilă, exprimându-și opinia, apreciază că dispozițiile art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 nu contravin normelor constituționale. În concluzie, apreciază că excepția este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În susținerea acestui punct de vedere se invocă jurisprudența Curții Constituționale prin care s-a statornicit că interdicția reglementării prin ordonanță a domeniilor rezervate legilor organice nu este aplicabilă ordonanțelor de urgență.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, dispoziții al căror conținut este următorul: *„În cazul în care chiriașul sau fostul chiriaș comunică proprietarului că nu cere să încheie un nou contract de închiriere, acesta este obligat să îi predea proprietarului locuința pe bază de proces-verbal, în termen de cel mult 60 de zile de la data notificării prevăzute la alin. (1). Nepredarea locuinței înăuntrul acestui termen îl îndreptățește pe proprietar să ceară în justiție evacuarea necondiționată a locatarilor, cu plata daunelor-interese, pe calea ordonanței președințiale.“*

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate contravin art. 72 alin. (3) lit. k) și art. 114 din Constituție, dispoziții care prevăd:

— Art. 72 alin. (3) lit. k): *„Prin lege organică se reglementează: [...]“*

k) regimul juridic general al proprietății și al moștenirii;“

— Art. 114: *„(1) Parlamentul poate adopta o lege specială de abilitare a Guvernului pentru a emite ordonanțe în domenii care nu fac obiectul legilor organice.“*

(2) Legea de abilitare va stabili, în mod obligatoriu, domeniul și data până la care se pot emite ordonanțe.“

(3) Dacă legea de abilitare o cere, ordonanțele se supun aprobării Parlamentului, potrivit procedurii legislative, până la împlinirea termenului de abilitare. Nerespectarea termenului atrage încetarea efectelor ordonanței.“

(4) În cazuri excepționale, Guvernul poate adopta ordonanțe de urgență. Acestea intră în vigoare numai după depunerea lor spre aprobare la Parlament. Dacă Parlamentul nu se află în sesiune, el se convoacă în mod obligatoriu.“

(5) Aprobarea sau respingerea ordonanțelor se face printr-o lege în care vor fi cuprinse și ordonanțele ale căror efecte au încetat potrivit alineatului (3).“

Analizând conținutul dispozițiilor legale criticate, Curtea constată că finalitatea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 este aceea de a reglementa raporturile dintre chiriași și proprietari, de a oferi soluții situațiilor litigioase ivite în procesul aplicării Legii nr. 112/1995 prin utilizarea unor mijloace juridice — inclusiv prin schimbul obligatoriu de locuință — și de a stabili cuantumul chiriei pentru spațiile cu destinația de locuință. Prin dispozițiile ordonanței nu se reglementează regimul general al proprietății și moștenirii și nici regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele și protecția socială, domenii pentru care, într-adevăr, Constituția prevede necesitatea reglementării prin lege organică.

De asemenea, Curtea observă că intervenția Guvernului printr-o măsură de urgență s-a justificat avându-se în vedere faptul că la data de 18 aprilie 1999 expira termenul prevăzut de Legea nr. 17/1994 pentru prelungirea sau reînnoirea contractelor de închiriere privind unele contracte locative, iar emiterea unei ordonanțe de urgență se impunea pentru evitarea unor posibile conflicte între proprietari și chiriași.

De altfel, la aceeași soluție de respingere a excepției de neconstituționalitate se ajunge și pe baza argumentelor înfățișate în opinia separată formulată la Decizia Curții Constituționale nr. 15 din 25 ianuarie 2000, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 267 din 14 iunie 2000, opinie pe care autorii acesteia, membri ai completului de judecată, o mențin și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Ilie Croitoru în Dosarul nr. 1.795/2000 al Tribunalului București — Secția a III-a civilă.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 27 martie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent șef,
Claudia Miu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 135

din 26 aprilie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 lit. d) și ale art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 lit. d) și ale art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Anton Sommert în Dosarul nr. 5.226/2000 al Judecătoriei Sectorului 4, municipiul București.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 19 aprilie 2001, în prezența autorului excepției și a reprezentantului Ministerului Public și în lipsa celorlalte părți față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită. Dezbaterile au fost consemnate în încheierea de la acea dată, când Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea pentru data de 26 aprilie 2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 26 septembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 5.226/2000, **Judecătoria Sectorului 4, municipiul București, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 lit. d) și ale art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Anton Sommert într-o cauză penală.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 48 lit. d) din Codul de procedură penală permit și generează pentru judecători și procurori situații care îi determină să acționeze subiectiv, părtinitor și chiar ilicit, încălcându-se astfel prevederile art. 16, art. 18 alin. (1), art. 20, 22, art. 50 alin. (2), art. 123, 130 și ale art. 131 alin. (1) din Constituție. Cu privire la dispozițiile art. 52 alin. 2 din același cod se arată că acestea dau posibilitatea instanței de judecată de a nu asculta părțile și de a nu răspunde cererilor de recuzare, ceea ce contravine prevederilor art. 1 alin. (3), art. 11, art. 15 alin. (1), art. 16, art. 18 alin. (1), art. 20, 22, art. 24 alin. (1), art. 48 alin. (3), art. 50 alin. (2), art. 123, art. 125 alin. (1) și ale art. 130 din Constituție.

Judecătoria Sectorului 4, municipiul București, exprimându-și opinia, apreciază că excepția este neîntemeiată. În acest sens se motivează că abținerea, ca și recuzarea judecătorului, se poate solicita de oricare dintre părțile din proces, cu arătarea motivelor ce stau la baza cererilor și numai în cazuri strict reglementate de Codul de procedură penală. Se mai arată că pentru a evita tergiversarea soluționării unor asemenea cereri art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală prevede ca examinarea lor să se facă de îndată, lăsând la aprecierea judecătorului dacă se impune sau nu și ascultarea părților din cauza respectivă. Se apreciază, de asemenea, că „în condițiile în care s-ar prevedea obligativitatea pentru judecător de a asculta și părțile pentru soluționarea cererii de recuzare s-ar ajunge la amânarea cauzei în mod nejustificat și la acordarea unor termene suplimentare pentru rezolvarea acestui incident în desfășurarea procesului, impuse de citarea părților“.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale

Parlamentului și Guvernului, pentru a-și examina punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președintele Camerei Deputaților, în punctul său de vedere, apreciază că dispozițiile art. 48 lit. d) și ale art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală nu contravin prevederilor constituționale invocate și, în consecință, propune respingerea excepției de neconstituționalitate ridicate. În acest sens se arată că instituția incompatibilității constituie un remediu procesual pentru cazurile în care prezumția de obiectivitate și imparțialitate este pusă la îndoială, iar „prin reglementarea acestor situații, se respectă dreptul oricărui cetățean de a beneficia de drepturile și libertățile consacrate prin dispozițiile art. 15 alin. (1) din Constituție și în condiții de egalitate în fața legii, conform art. 16 alin. (1), când constată că se impune rezolvarea unor incidente procedurale“. Se apreciază că prevederile art. 52 din Codul de procedură penală conduc „la o corectă desfășurare a procedurii de soluționare a abținerii sau recuzării“, în concordanță cu prevederile art. 18 alin. (1), art. 20 alin. (1) și (2), art. 21 alin. (1) și (2), precum și ale art. 47 din Constituție. Se mai consideră că rațiunea instituirii dispozițiilor de lege criticate este celeritatea desfășurării procesului penal, completul de judecată apreciind dacă este oportună și necesară ascultarea părților, astfel încât aceste prevederi sunt în concordanță și cu art. 123 alin. (1) și art. 125 alin. (3) din Constituție.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că art. 48 lit. d) și art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală nu contravin nici uneia dintre dispozițiile constituționale invocate de autorul excepției, întrucât acestea din urmă „se referă la situații ce nu au nimic comun cu aspectele procedurale prevăzute în textele susmenționate“. Se arată că reglementarea unei proceduri mai simple pentru soluționarea abținerii sau recuzării se explică prin aceea că în asemenea situații nu se judecă fondul cauzei, ci se rezolvă numai un incident ivit în cursul judecării, iar prin posibilitatea prevăzută la art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală ca instanța să aprecieze asupra necesității participării părților la judecarea cererii de abținere sau recuzare se evită tergiversarea soluționării cauzelor.

Președintele Senatului nu a transmis punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părții prezente și ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 48 lit. d) și ale art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală, care prevăd:

— Art. 48 lit. d): „*Judecătorul este, de asemenea, incompatibil de a judeca, dacă în cauza respectivă: [...]*

d) există împrejurări din care rezultă că este interesat sub orice formă el, soțul sau vreo rudă apropiată.“;

— Art. 53 alin. 2: „*Examinarea declarației de abținere sau a cererii de recuzare se face de îndată, ascultându-se procurorul când este prezent în instanță, iar dacă se găsește necesar, și părțile, precum și persoana care se abține sau a cărei recuzare se cere.*“;

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că aceste texte de lege contravin următoarelor articole din Constituție:

— Art. 1 alin. (3): „*România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.*“;

— Art. 11: „(1) *Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte.*

(2) *Tratatele ratificate de Parlament, potrivit legii, fac parte din dreptul intern.*“;

— Art. 15 alin. (1): „*Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.*“;

— Art. 16 alin. (1) și (2): „(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) *Nimeni nu este mai presus de lege.*“;

— Art. 18 alin. (1): „*Cetățenii străini și apatrizii care locuiesc în România se bucură de protecția generală a persoanelor și a averilor, garantată de Constituție și de alte legi.*“;

— Art. 20: „(1) *Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.*

(2) *Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.*“;

— Art. 22 alin. (1) și (2): „*Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate.*

(2) *Nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant.*“;

— Art. 24 alin. (1): „*Dreptul la apărare este garantat.*“;

— Art. 26 alin. (1): „*Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.*“;

— Art. 48 alin. (3): „*Statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare săvârșite în procesele penale.*“;

— Art. 50 alin. (2): „*Cetățenii cărora le sunt încredințate funcții publice, precum și militarii, răspund de îndeplinirea cu credință a obligațiilor ce le revin și, în acest scop, vor depune jurământul cerut de lege.*“;

— Art. 123: „(1) *Justiția se înfăptuiește în numele legii.*

(2) *Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii.*“;

— Art. 125 alin. (1): „*Justiția se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege.*“;

— Art. 130 alin. (1): „*În activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.*“;

— Art. 131 alin. (1): „*Procurorii își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției.*“

Examinând excepția de neconstituționalitate astfel cum a fost formulată, Curtea Constituțională reține că aceasta vizează, în principal, dispozițiile art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală, referitoare la procedura de soluționare a declarațiilor de abținere ale judecătorilor sau a cererilor de recuzare formulate împotriva acestora, dispoziții în legătură cu care autorul excepției afirmă că pot fi interpretate și aplicate în mod subiectiv și arbitrar de către judecători. Deși în susținerea acestei critici se invocă încălcarea celor 15 articole din Constituție redată mai sus, din motivarea formulată nu reiese în ce constă contrarietatea dintre dispozițiile art. 48 lit. d) și, în special, cele ale art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală, pe de o parte, și acele texte constituționale, pe de altă parte.

Așa fiind, Curtea constată că în realitate se contestă modul în care au fost aplicate dispozițiile din Codul de procedură penală criticate, dar acest aspect nu intră în competența sa de soluționare, întrucât, în temeiul art. 2 alin. (3) teza a doua din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, aceasta „[...] nu se poate pronunța asupra modului de interpretare și aplicare a legii, ci numai asupra înțeleșului său contrar Constituției”.

Pe de altă parte, Curtea constată că procedura de soluționare a declarațiilor de abținere sau a cererilor de recuzare, despre care autorul excepției susține că pot fi interpretate și aplicate în mod subiectiv și arbitrar de către judecători, este o procedură specială, prevăzută de lege, ce nu aduce atingere drepturilor procesuale ale părților. Art. 52 alin. 1 din Codul de procedură penală prevede că „Abținerea sau recuzarea judecătorului, procurorului sau greșierului se soluționează de un alt complet, în ședință secretă, fără participarea celui ce declară că se abține sau este recuzat”, iar pentru a se evita amânarea judecării cauzei, alin. 2 al aceluiași articol din cod stabilește procedura de soluționare a abținerii și recuzării, în sensul că examinarea declarației de abținere sau a cererii de recuzare se face de îndată, cu ascultarea procurorului, când este prezent în instanță, precum și cu ascultarea, dacă se consideră necesar, a părților și a persoanei care se abține sau a cărei recuzare se cere. Prin această simplificare a procedurii nu

se aduce atingere intereselor părților, ci, dimpotrivă, se evită tergiversarea în soluționarea cauzei, se rezolvă un incident procesual, iar nu fondul cauzei, și părțile nemulțumite pot ataca în recurs încheierea prin care s-a respins cererea de recuzare.

De altfel, asupra constituționalității prevederilor art. 48 lit. d) și ale art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală Curtea Constituțională s-a mai pronunțat într-o altă cauză în care autorul din prezentul dosar a invocat alături de alte texte din Codul de procedură penală și neconstituționalitatea acestor prevederi, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale. Cu acel prilej, prin Decizia nr. 83 din 8 martie 2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 240 din 11 mai 2001, Curtea Constituțională, respingând excepția de neconstituționalitate referitoare la dispozițiile art. 48 lit. d) și ale art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală, a constatat că acestea „nu contravin nici unei dispoziții sau principiu constituțional”, iar „stabilirea incompatibilității judecătorului, precum și rezolvarea declarației de abținere ori a cererii de recuzare reprezintă probleme de fapt și de aplicare a legii, de competență exclusivă a instanțelor de judecată”.

Curtea constată că soluția, precum și cele statuate prin decizia anterior menționată își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză, întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței sale.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 lit. d) și ale art. 52 alin. 2 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Anton Sommert în Dosarul nr. 5.226/2000 al Judecătorei Sectorului 4, municipiul București. Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 aprilie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 139

din 8 mai 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2, art. 10, art. 11, art. 13 și art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Cristina Radu	— magistrat-asistent

din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Ion Mihai și Viorica Mihai în Dosarul nr. 18.805/1999 al Judecătorei Sectorului 1 București.

La apelul nominal răspunde avocat Teodor Rus pentru părțile Valentin Zeana, Corneliu Zeana și Alexandru Zeana, lipsind autorii excepției și celelalte părți, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2, art. 10, art. 11, art. 13 și art. 23

Avocatul părților reprezentate solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, considerând că dispozițiile

legale invocate nu contravin prevederilor art. 16 alin. (1), art. 20, 43 și ale art. 134 alin. (2) lit. f) din Constituție.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens practica jurisdicțională în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 1 iunie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 18.805/1999, **Judecătoria Sectorului 1 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2, art. 10, art. 11, art. 13 și art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe**, excepție ridicată de Ion Mihai și Viorica Mihai.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că, „deși cetățenii sunt egali în fața legii, deși statul are obligația de a lua măsuri concrete de protecție socială [...], în realitate, din modul de redactare a articolelor menționate, rezultă măsuri discriminatorii împotriva chiriașilor“. Se apreciază că astfel se încalcă „dreptul la stabilirea locuinței și la oferirea unor condiții de locuit, ce se circumscriu noțiunii de trai decent“. Se susține, de asemenea, că dispozițiile legale invocate contravin art. 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, prin aceea că „dreptul la un nivel de trai corespunzător cuprinde, printre altele, dreptul la o locuință corespunzătoare“.

Judecătoria Sectorului 1 București, exprimându-și opinia, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale.

Președintele Senatului și președintele Camerei Deputaților nu au transmis punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile părții prezente și ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 2, art. 10, art. 11, art. 13 și art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe. Acestea au următorul conținut:

— Art. 2: „*Durata contractelor de închiriere încheiate după prelungirea sau reînnoirea contractelor de închiriere în baza Legii nr. 17/1994, pentru suprafețele cu destinația de locuință redobândite de foștii proprietari sau de moștenitorii acestora anterior intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se prelungește, la cererea chiriașului, pentru o perioadă de cel mult 3 ani de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.*“;

— Art. 10: „*(1) În vederea încheierii noului contract de închiriere, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a*

prezentei ordonanțe de urgență sau de la deschiderea rolului fiscal, după caz, proprietarul îi va notifica chiriașului sau fostului chiriaș, prin executorul judecătoresc, data și locul întâlnirii. Notificarea va fi comunicată prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire.

(2) Chiriașul sau fostul chiriaș este obligat să comunice proprietarului, în scris, cu confirmare de primire, cererea pentru încheierea unui nou contract de închiriere, în termen de cel mult 30 de zile de la primirea notificării.

(3) În cazul în care chiriașul sau fostul chiriaș comunică proprietarului că nu cere să încheie un nou contract de închiriere, acesta este obligat să îi predea proprietarului locuința pe bază de proces-verbal, în termen de cel mult 60 de zile de la data notificării prevăzute la alin. (1). Nepredarea locuinței înăuntrul acestui termen îl îndreptățește pe proprietar să ceară în justiție evacuarea necondiționată a locatarilor, cu plata daunelor-interese, pe calea ordonanței președințiale.“;

— Art. 11: „*(1) Nerespectarea de către proprietar a dispozițiilor art. 10 alin. (1) atrage prelungirea de drept a contractului de închiriere anterior până la încheierea unui nou contract de închiriere. Neplata chiriei până la încheierea noului contract de închiriere nu poate fi invocată de proprietar ca motiv de evacuare a chiriașului sau a fostului chiriaș.*

(2) Lipsa unui răspuns scris sau refuzul nejustificat al chiriașului sau al fostului chiriaș de a încheia un nou contract de închiriere în termen de 60 de zile de la primirea notificării îl îndreptățește pe proprietar să ceară în justiție evacuarea necondiționată a locatarilor, cu plata daunelor-interese, pe calea ordonanței președințiale.“;

— Art. 13: „*Prelungirea contractelor de închiriere nu se aplică:*

a) în cazul contractelor de închiriere încheiate de chiriași cu proprietari persoane fizice, altele decât cele prevăzute la art. 2-7;

b) în cazul contractelor de închiriere pentru spațiile cu destinația de locuințe, prevăzute la art. 1-7, ai căror titulari de contract sau membri de familie menționați în contract sunt proprietari ai unei locuințe corespunzătoare ori au înstrăinat o locuință corespunzătoare după data de 1 ianuarie 1990, în aceeași localitate. Fac excepție contractele de închiriere ai căror titulari sau membri de familie menționați în contract au redobândit, în calitate de foști proprietari sau moștenitori ai acestora, locuințe care sunt efectiv ocupate de chiriași persoane fizice, de una dintre persoanele juridice prevăzute la art. 1 sau de o instituție publică;

c) chiriașului care refuză să preia în folosință o altă locuință pusă la dispoziție în condițiile prezentei ordonanțe de urgență de către fostul proprietar sau de moștenitorii acestuia ori de către autoritățile publice locale;

d) în cazul litigiilor determinate de refuzul chiriașilor cărora li s-a notificat să încheie un nou contract de închiriere cu proprietarul potrivit Legii nr. 17/1994, Legii nr. 112/1995 sau Legii nr. 114/1996, republicată;

e) în cazul litigiilor dintre proprietar și chiriaș având ca obiect schimbul obligatoriu de locuințe;

f) în cazul chiriașilor care au subînchiriat locuința fără consimțământul scris al proprietarului;

g) în cazul chiriașilor care au schimbat total sau parțial destinația ori structura interioară a locuinței fără consimțământul scris al proprietarului și fără aprobările legale;

h) chiriașului care a pricinuit însemnate stricăciuni locuinței, clădirii în care este situată aceasta, instalațiilor sau bunurilor aferente acestora ori care a înstrăinat fără drept părți din acestea;

i) chiriașului care are un comportament ce face imposibilă conviețuirea sau care împiedică folosirea normală a locuinței;

j) în cazul prevăzut la art. 6, dacă persoana care a cumpărat locuința în baza Legii nr. 112/1995 a înstrăinat-o sub orice formă, inclusiv prin schimb;

k) în cazul prevăzut la art. 6, dacă persoana care a cumpărat locuința în baza Legii nr. 112/1995 a ipotecat-o, a concesiionat-o sau a încheiat un contract de leasing pentru o parte sau pentru întreaga locuință;

l) în cazul prevăzut la art. 6, dacă persoana care a cumpărat locuința în baza Legii nr. 112/1995 a închiriat-o în totalitate sau în parte. Dacă locuința a fost închiriată în parte, prevederile prezentului articol se aplică numai pentru suprafața din locuință, închiriată de persoana care a cumpărat-o în baza Legii nr. 112/1995.“;

— Art. 23: „(1) Proprietarii au dreptul să ceară și să obțină mutarea chiriașilor din spațiile cu destinația de locuință pe calea unui schimb obligatoriu.

(2) Pentru aceasta, proprietarul este obligat să pună la dispoziție chiriașului, cu contract de închiriere, un alt spațiu cu destinația de locuință în aceeași localitate sau într-o altă localitate cu acordul chiriașului, cu respectarea suprafeței locuibile minime de 15 m² persoană.

(3) Dacă locuința oferită în schimb este proprietatea altei persoane, contractul de închiriere se încheie de către aceasta pentru un termen care nu poate fi mai mic decât cel prevăzut în contractul inițial.“

Textele constituționale invocate de autorul excepției ca fiind încălcate sunt următoarele:

— Art. 16 alin. (1): „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.“;

— Art. 20: „(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.“;

— Art. 43: „(1) Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent.

(2) Cetățenii au dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asistență socială prevăzute de lege.“;

— Art. 134 alin. (2) lit. f): „(2) Statul trebuie să asigure: [...]

f) crearea condițiilor necesare pentru creșterea calității vieții.“

Dispozițiile art. 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, considerate, de asemenea, ca fiind încălcate, au următorul conținut: „1. Orice persoană are dreptul la un nivel de viață corespunzător asigurării sănătății sale, bunăstării proprii și a familiei, cuprinzând hrana, îmbrăcăminte, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare, are dreptul la asigurare în caz de șomaj, de boală, de invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în alte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență ca urmare a unor împrejurări independente de voința sa.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2, art. 10, art. 11, art. 13 și art. 23 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Ion Mihai și Viorica Mihai în Dosarul nr. 18.805/1999 al Judecătoria Sectorului 1 București.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 mai 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Cristina Radu

2. Mama și copilul au dreptul la ajutor și ocrotire speciale. Toți copiii, indiferent dacă s-au născut în cadrul sau în afara căsătoriei, se bucură de aceeași ocrotire socială.“

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile legale criticate nu contravin prevederilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1), referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice. Într-adevăr, dispozițiile legale invocate nu creează discriminări între cetățeni pe criterii de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine socială, criterii ale egalității în drepturi prevăzute atât la art. 4 alin. (2) din Constituție, cât și la art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Totodată Curtea reține că egalitatea în drepturi nu împiedică stabilirea de către legiuitor a unor soluții legislative diferite pentru situații diferite. Dispozițiile legale criticate îi ocrotesc în mod egal pe proprietar și pe chiriaș, stabilind, pe de o parte, în ce măsură proprietarul poate refuza în mod justificat prelungirea contractului, iar pe de altă parte, dând chiriașului posibilitatea să își apere dreptul locativ în condițiile în care nu i se poate reproșa vreo conduită culpabilă.

Cu privire la susținerea că prin dispozițiile legale criticate a fost încălcat dreptul fundamental la un nivel de trai decent și, implicit, la o locuință satisfăcătoare, drept consacrat prin art. 43 din Constituție, Curtea reține că acest principiu nu este încălcat, deoarece prin conținutul lor dispozițiile legale criticate nu împiedică dreptul la condiții rezonabile de viață și la ameliorarea lor continuă. Dreptul la un nivel de trai decent are în vedere asigurarea unor condiții adecvate tuturor cetățenilor țării. Or, în speță dispozițiile legale criticate nu aduc atingere acestui drept, ci, dimpotrivă, se constituie ca o garanție a asigurării drepturilor locative ale chiriașilor, în condițiile apărării drepturilor și intereselor legitime ale proprietarilor.

Curtea constată, de asemenea, că textele legale criticate nu contravin nici prevederilor art. 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, întrucât nu conțin dispoziții prin care să se aducă atingere dreptului la un nivel de viață corespunzător, cu referire la locuință, în condițiile dobândirii acestui drept în condițiile legii.

De altfel, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 a mai fost supusă controlului de constituționalitate, Curtea Constituțională pronunțând mai multe decizii prin care a respins excepțiile de neconstituționalitate având acest obiect (de exemplu, Decizia nr. 102 din 6 iunie 2000 și Decizia nr. 99 din 23 mai 2000, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 21 august 2000). Soluțiile și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față, întrucât nu au intervenit elemente noi de natură să determine modificarea jurisprudenței Curții.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 142

din 8 mai 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 23 și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Gabriela Ghiță	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 23 și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Gheorghe Ciocău în Dosarul nr. 9.781/2000 al Judecătoriei Sectorului 1, municipiul București.

La apelul nominal se prezintă autorul excepției și Maria Dumitrescu, prin mandatarul Sorin-Mugur Dumitrescu, constatându-se lipsa celorlalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Autorul excepției solicită admiterea acesteia, arătând că dispozițiile art. 23 și ale art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, dispoziții care impun schimbul obligatoriu de locuință, contravin prevederilor constituționale ale art. 16, 20, 22, 26, 43 și 54, precum și prevederilor Declarației Universale a Drepturilor Omului și ale Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale.

Mandatarul celeilalte părți prezente solicită respingerea excepției de neconstituționalitate, în legătură cu care apreciază că a fost ridicată pentru tergiversarea soluționării cauzei.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției ca fiind nefondată, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale referitoare la prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 18 octombrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 9.781/2000, **Judecătoria Sectorului 1, municipiul București, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 23 și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe**, excepție ridicată de Gheorghe Ciocău într-o cauză având ca obiect evacuarea acestuia prin schimb obligatoriu de locuință, în temeiul dispozițiilor de lege criticate.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale criticate contravin dispozițiilor art. 16, 20, 22, 26, 43 și 54 din Constituția României,

prevederilor art. 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, precum și dispozițiilor art. 9, 10, 11 și 12 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale. În argumentarea excepției se susține că prin reglementarea în regim de ordonanță de urgență a raporturilor dintre chiriași și proprietarii cărora le-au fost retrocedate imobilele „au fost create grave tensiuni sociale, fiind aduse atingeri drepturilor constituționale recunoscute persoanelor“. Astfel, se consideră că schimbul forțat de locuințe, stabilit prin dispozițiile art. 23 și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999, încalcă principiul egalității cetățenilor în fața legii, aducând atingere și prevederilor unor acte internaționale la care România este parte și care consfințesc dreptul persoanelor la securitate socială, la asigurarea stabilității locuinței și chiar dreptul la locuință. Se mai arată că normele criticate aduc „grave atingeri dreptului la integritate fizică și psihică“ al chiriașilor, încălcându-se în acest fel art. 22 din Constituție. De asemenea, se susține și încălcarea prevederilor constituționale referitoare la obligația statului de a lua măsuri de protecție socială reală spre a asigura cetățenilor un nivel de trai decent.

Judecătoria Sectorului 1, municipiul București, exprimându-și opinia, consideră că prevederile ordonanței respectă toate dispozițiile constituționale ce vizează drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, apreciază că excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă. În susținerea acestui punct de vedere se invocă jurisprudența constantă a Curții Constituționale referitoare la constituționalitatea prevederilor de lege criticate, jurisprudență care își menține valabilitatea și în cauza de față, deoarece nu au intervenit elemente noi care să justifice schimbarea acesteia.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților și concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 23 și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și

stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, dispoziții al căror conținut este următorul:

— Art. 23: „(1) Proprietarii au dreptul să ceară și să obțină mutarea chiriașilor din spațiile cu destinația de locuință pe calea unui schimb obligatoriu.

(2) Pentru aceasta, proprietarul este obligat să pună la dispoziție chiriașului, cu contract de închiriere, un alt spațiu cu destinația de locuință în aceeași localitate, sau într-o altă localitate cu acordul chiriașului, cu respectarea suprafeței locuibile minime de 15m² persoană.

(3) Dacă locuința oferită în schimb este proprietatea altei persoane, contractul de închiriere se încheie de către aceasta pentru un termen care nu poate fi mai mic decât cel prevăzut în contractul inițial.“

— Art. 24: „(1) Chiriașul nu este obligat să se mute, dacă în locuința care i se oferă în schimb nu i se asigură suprafața locuibilă și numărul de camere la care este îndreptățit conform anexelor nr. 1 și 2 la prezenta ordonanță de urgență, dar nici nu poate pretinde o suprafață locuibilă sau un număr de camere mai mare decât cele la care este îndreptățit potrivit prezentei ordonanțe de urgență sau decât cele pe care le deține cu chirie și nici condiții mai bune de locuit decât cele pe care le are în locuința din care urmează să se mute.

(2) Nu i se va putea cere chiriașului să se mute într-o locuință insalubră și nici să accepte o locuință lipsită de dependențele strict necesare — bucătărie, baie, WC —, prevăzute în contractul de închiriere a locuinței din care urmează să se mute.

(3) Chiriașul nu va putea însă să invoce, ca motiv al refuzului de a se muta, faptul că locuința oferită este situată într-un cartier periferic, că este mai puțin confortabilă datorită felului diferit de încălzire, că nu are scară de serviciu sau că are dependențele în folosință comună, în măsura în care îi este asigurată utilizarea lor, că nu are curte ori datorită etajului la care se află locuința oferită în schimb.

(4) În cazul în care locuința din care urmează să se mute chiriașul are și garaj, acesta poate fi evacuat și din garaj, chiar dacă proprietarul nu îi oferă chiriașului un alt garaj la schimb.“

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că aceste prevederi de lege contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16, 20, 22, 26, 43 și 54, dispoziții care prevăd:

— Art. 16: „(1) Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.

(2) Nimeni nu este mai presus de lege.

(3) Funcțiile și demnitățile publice, civile sau militare, pot fi ocupate de persoanele care au numai cetățenia română și domiciliul în țară.“

— Art. 20: „(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.“

— Art. 22: „(1) Dreptul la viață, precum și dreptul la integritate fizică și psihică ale persoanei sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi supus torturii și nici unui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant.

(3) Pedeapsa cu moartea este interzisă.“

— Art. 26: „(1) Autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată.

(2) Persoana fizică are dreptul să dispună de ea însăși, dacă nu încalcă drepturile și libertățile altora, ordinea publică sau bunele moravuri.“

— Art. 43: „(1) Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent.

(2) Cetățenii au dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asistență socială prevăzute de lege.“

— Art. 54: „Cetățenii români, cetățenii străini și apatrizii trebuie să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile celorlalți.“

Autorul excepției de neconstituționalitate susține, de asemenea, că dispozițiile art. 23 și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 încalcă și art. 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit căruia:

„1. Orice persoană are dreptul la un nivel de viață corespunzător asigurării sănătății sale, bunăstării proprii și a familiei, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare, are dreptul la asigurare în caz de șomaj, de boală, de invaliditate, văduvie, bătrânețe sau în alte cazuri de pierdere a mijloacelor de subsistență ca urmare a unor împrejurări independente de voința sa.

2. Mama și copilul au dreptul la ajutor și ocrotire speciale. Toți copiii, indiferent dacă s-au născut în cadrul sau în afara căsătoriei, se bucură de aceeași ocrotire socială.“

În sfârșit, se susține că prin textele de lege criticate se încalcă prevederile art. 9, 10, 11 și 12 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, prevederi care stabilesc:

— Art. 9: „Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul pe care îl are orice persoană la securitate socială, inclusiv asigurări sociale.“

— Art. 10: „Statele părți la prezentul Pact recunosc că:

1. O ocrotire și o asistență cât mai largă cu puțință trebuie acordate familiei, elementul natural și fundamental al societății, în special pentru întreținerea sa și în răstimpul cât are responsabilitatea întreținerii și educării copiilor care sunt în sarcina sa. Căsătoria trebuie să fie liber consimțită de viitorii soți.

2. O ocrotire specială trebuie acordată mamelor, într-o perioadă de timp rezonabilă, înainte și după nașterea copiilor. Mamele salariate trebuie să beneficieze, în decursul acestei perioade, de un concediu plătit sau de un concediu beneficiind de alocații de securitate socială adecvate.

3. Măsuri speciale de ocrotire și de asistență trebuie luate în favoarea tuturor copiilor și adolescenților, fără nici o discriminare din motive de filiație sau din alte motive. Copiii și adolescenții trebuie ocrotiți împotriva exploatarei economice și sociale. Folosirea lor la lucrări de natură a le dăuna moralității sau sănătății, de a le pune viața în primejdie sau de a dăuna dezvoltării lor normale trebuie sancționată prin lege.

Statele trebuie, de asemenea, să stabilească limite de vârstă sub care folosirea muncii salariate a copiilor va fi interzisă și sancționată prin lege.“

— Art. 11: „1. Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul oricărei persoane la un nivel de trai suficient pentru ea însăși și familia sa, inclusiv hrană, îmbrăcăminte și locuință suficiente, precum și la o îmbunătățire continuă a condițiilor sale de existență. Statele părți vor lua măsuri potrivite pentru a asigura realizarea acestui drept și recunosc în acest scop importanța esențială a unei cooperări internaționale liber consimțite.

2. Statele părți la prezentul Pact, recunoscând dreptul fundamental pe care îl are orice persoană de a fi la adăpost de foame, vor adopta, individuale și prin cooperare internațională, măsurile necesare, inclusiv programe concrete:

a) pentru a îmbunătăți metodele de producție, de conservare și de distribuire a produselor alimentare prin deplina utili-

zare a cunoștințelor tehnice și științifice, prin difuzarea principiilor de educație în ce privește nutriția și prin dezvoltarea sau reforma regimurilor agrare, în așa fel încât să asigure cât mai bine punerea în valoare și utilizarea resurselor naturale;

b) pentru a asigura o repartitie echitabilă a resurselor alimentare mondiale în raport cu nevoile, ținând seama de problemele care se pun atât țărilor importatoare, cât și țărilor exportatoare de produse alimentare.”;

— Art. 12: „1. Statele părți la prezentul Pact recunosc dreptul pe care îl are orice persoană de a se bucura de cea mai bună sănătate fizică și mentală pe care o poate atinge.

2. Măsurile pe care statele părți la prezentul Pact le vor adopta în vederea asigurării exercitării depline a acestui drept vor cuprinde măsurile necesare pentru a asigura:

a) scăderea mortalității nou-născuților și a mortalității infantile, precum și dezvoltarea sănătoasă a copilului;

b) îmbunătățirea tuturor aspectelor igienei mediului și ale igienei industriale;

c) profilaxia și tratamentul maladiilor epidemice, endemice, profesionale și ale altora, precum și lupta împotriva acestor maladii;

d) crearea de condiții care să asigure tuturor servicii medicale și un ajutor medical în caz de boală.”

Autorul excepției de neconstituționalitate critică dispozițiile art. 23 și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, susținând, în esență, că schimbul obligatoriu de locuință reglementat de aceste texte contravine prevederilor constituționale și internaționale menționate anterior.

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea Constituțională constată că aceasta este neîntemeiată și, în consecință, urmează să fie respinsă.

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999, în ansamblu, precum și unele dintre articolele ei au mai făcut obiectul controlului de constituționalitate, iar Curtea, prin mai multe decizii, a statuat în sensul constituționalității lor. Astfel, prin Decizia nr. 88 din 4 mai 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 21 august 2000, respingând excepția de neconstituționalitate în susținerea căreia se invocau, în esență, aceleași argumente și încălcarea unora dintre textele constituționale invocate și în cauza de față, precum și încălcarea art. 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, Curtea a reținut: prevederile ordonanței criticate nu contravin principiului egalității în drepturi a cetățenilor, consacrat prin

art. 16 alin. (1) din Constituție, deoarece egalitatea între cetățeni nu împiedică stabilirea unor restricții sau limitări ale dreptului de proprietate, iar cu privire la încălcarea prevederilor constituționale ale art. 20, coroborate cu ale art. 25 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, s-a statuat că „Guvernul a avut în vedere tocmai apărarea acestor drepturi fundamentale ale omului, rațiunea adoptării ordonanței fiind protecția chiriașilor și prelungirea contractelor de închiriere“. De asemenea, pentru aceste din urmă argumente „Curtea reține că nu au fost lezate nici dispozițiile art. 43 alin. (1) din Constituție, prin care se consacră obligația statului de a asigura cetățenilor un nivel de trai decent“. S-a mai reținut că referirile la art. 54 din Constituție sunt irelevante, întrucât nici o dispoziție a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999 nu pune în discuție exercitarea cu bună-credință a unor drepturi sau libertăți fundamentale.

Așa fiind, ca urmare a constatării prin decizia menționată a constituționalității Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 40/1999, în ansamblu, prin raportare la unele dintre prevederile constituționale și internaționale despre care și în prezenta cauză se pretinde că au fost încălcate și întrucât nu au intervenit elemente noi care să determine reconsiderarea celor anterior statuate, rezultă că sunt constituționale și prevederile art. 23 și art. 24 din ordonanța criticată prin prezenta excepție.

Sub un alt aspect Curtea Constituțională constată că prevederile art. 23 și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999, reglementând schimbul obligatoriu de locuință, nu încalcă, așa cum susține autorul excepției de neconstituționalitate, art. 22 și 26 din Constituție, deoarece acestea cuprind dispoziții privind „Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică“ și, respectiv, „Viața intimă, familială și privată“. De aceea și această critică urmează să fie respinsă.

În sfârșit, Curtea constată că art. 9–12 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, invocate, de asemenea, în susținerea neconstituționalității art. 23 și art. 24 din ordonanță, nu conțin dispoziții pe baza cărora să se ajungă la interzicerea schimbului obligatoriu de locuință și, în consecință, această critică nu poate fi primită.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 23 și art. 24 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinația de locuințe, excepție ridicată de Gheorghe Ciocău în Dosarul nr. 9.781/2000 al Judecătorei Sectorului 1, municipiul București.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 mai 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI**GUVERNUL ROMÂNIEI****HOTĂRĂRE**

privind suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001 din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, pentru participarea României la cea de-a 49-a ediție a Bienalei Internaționale de Artă de la Veneția în perioada 6 iunie – 4 noiembrie 2001

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României, ale art. 20 din Legea nr. 72/1996 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, și ale art. 22 lit. a) din Legea bugetului de stat pe anul 2001 nr. 216/2001,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă suplimentarea bugetului Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001 cu suma de 2.649.886 mii lei din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, conform devizului estimativ prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Suma prevăzută la art. 1 va fi utilizată pentru participarea României la cea de-a 49-a ediția a Bienalei Internaționale de Artă de la Veneția în perioada 6 iunie – 4 noiembrie 2001.

Art. 3. — Cu sumele rămase neutilizate până la data de 15 noiembrie 2001 se întregeste Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pe anul 2001.

Art. 4. — Se autorizează Ministerul Finanțelor Publice să introducă modificările ce decurg din aplicarea prezentei hotărâri în bugetul de stat și în bugetul Ministerului Culturii și Cultelor pe anul 2001.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:
p. Ministrul culturii și cultelor,
Florin Rotaru,
secretar de stat
p. Ministrul finanțelor publice,
Maria Manolescu,
secretar de stat

București, 7 iunie 2001.
Nr. 544.

ANEXĂ

DEVIZ ESTIMATIV**al participării României la cea de-a 49-a ediție a Bienalei Internaționale de Artă de la Veneția în perioada 6 iunie – 4 noiembrie 2001**

Nr. crt.	Categoriile de cheltuieli	Valoarea (mii lei)	Nr. crt.	Categoriile de cheltuieli	Valoarea (mii lei)
1.	Achiziționare de echipamente	851.199			
2.	Editarea și testarea aplicației generale	147.500			
3.	Realizare site web	29.500			
4.	Onorarii pentru drept de autor	114.967			
5.	Cheltuieli de organizare:				
	a) tipărituri	280.000		b) asigurare de sănătate (13 persoane x 250.000 lei)	3.250
	b) cheltuieli materiale, consumabile	95.000		c) taxă de viză (13 persoane x 600.000 lei)	7.800
	c) cheltuieli pentru corespondență	10.000		d) diurnă în țară	1.524
	d) cheltuieli pentru fax, telefon, Internet (14.800.000 lire italiene)	207.200		e) diurnă în străinătate (1.152 dolari S.U.A. + 17.095.000 lire italiene)	273.314
	Total 5:	592.200		f) cazare în țară	19.000
				g) cazare în străinătate (1.470 dolari S.U.A. + 2.570.000 lire italiene)	79.345
				Total 8:	449.870
6.	Cheltuieli de transport:		9.	Asigurare de bunuri	60.000
	a) transport intern	11.700	10.	Cheltuieli de protocol (300 dolari S.U.A.)	8.850
	b) transport extern (3.300 dolari S.U.A.)	97.350	11.	Cheltuieli diverse:	
	c) carnet ATA	4.000		a) în țară	75.000
	d) formalități vamale	4.000		b) în străinătate (500 dolari S.U.A.)	14.750
	e) carte verde	7.000		Total 11:	89.750
	Total 6:	124.050	12.	TOTAL CHELTUIELI:	2.649.886
7.	Garanție carnet ATA	182.000			
8.	Cheltuieli de deplasare, cazare, diurnă:				
	a) transport (2.225 dolari S.U.A.)	65.637			

Prezentul deviz a fost calculat la un curs de 29.500 lei pentru un dolar S.U.A., respectiv 14 lei pentru o liră italiană.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII, ALIMENTAȚIEI ȘI PĂDURILOR

ORDIN

privind interzicerea comercializării și administrării somatotrofinei bovine la vacile de lapte

Ministrul agriculturii, alimentației și pădurilor,
în temeiul art. 31 alin. 1 din Legea sanitară veterinară nr. 60/1974, republicată, cu modificările și completările ulterioare,
în baza prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 12/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor, modificată prin Hotărârea Guvernului nr. 440/2001,
văzând Referatul de aprobare nr. 141.172 din 25 mai 2001, întocmit de Agenția Națională Sanitară Veterinară, emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se interzic comercializarea și administrarea somatotrofinei bovine sub orice formă la vacile de lapte.

Art. 2. — (1) Agenții economici care achiziționează sau care produc somatotrofină bovină, precum și cei care comercializează această substanță au obligația să întocmească registre speciale în care se înscriu în ordine cronologică următoarele:

- a) cantitățile produse sau achiziționate;
- b) cantitățile vândute sau utilizate în alte scopuri decât cel prevăzut la art. 1;
- c) numele persoanelor sau, după caz, denumirea agenților economici care au vândut ori au cumpărat această substanță.

(2) Informațiile prevăzute la alin. (1) vor fi comunicate autorității veterinare competente, la cererea acesteia.

Art. 3. — Interdicția prevăzută la art. 1 nu se aplică în cazul producerii sau importului de somatotrofină bovină în România, în scopul exportului.

Art. 4. — În sensul prezentului ordin, prin *somatotrofină bovină* se înțelege hormonul de creștere obținut în stare pură sau prin sinteză.

Art. 5. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, și va intra în vigoare în termen de 5 zile de la data publicării lui.

Ministrul agriculturii, alimentației și pădurilor,
Ilie Sârbu

București, 4 iunie 2001.
Nr. 181.

MINISTERUL FINANȚELOR PUBLICE

ORDIN

pentru aprobarea Reglementărilor contabile specifice domeniului asigurărilor armonizate cu Directivele Europene și Standardele Internaționale de Contabilitate

Ministrul finanțelor publice,
în baza Hotărârii Guvernului nr. 18/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările ulterioare,
având în vedere prevederile art. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 704/1993 pentru aprobarea unor măsuri de executare a Legii contabilității nr. 82/1991,
emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă aplicarea experimentală a Reglementărilor contabile specifice domeniului asigurărilor armonizate cu Directivele Europene și Standardele Internaționale de Contabilitate de către societățile comerciale „Nederlanden” — S.A., „Garanta” — S.A., „Sara Merkur” — S.A. și „Allianz Țiriac Asigurări” — S.A. în perioada 1 iulie 2001 — 31 decembrie 2001.

Art. 2. — Pe baza concluziilor desprinse ca urmare a experimentării reglementărilor contabile prevăzute la art. 1 vor putea face obiectul unor eventuale completări.

Art. 3. — Direcția de reglementări contabile va lua măsuri pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentului ordin.

Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Mihai Nicolae Tănăsescu

București, 6 iunie 2001.
Nr. 1.009.

ACTE ALE CAMEREI AUDITORILOR DIN ROMÂNIA

CAMERA AUDITORILOR DIN ROMÂNIA

HOTĂRÂRE**privind stabilirea cuantumului tarifului de înscriere și a modelului pentru cererea de înscriere în Registrul auditorilor financiari din România**

Consiliul Camerei Auditorilor din România, întrunit în ședința din 5 iunie 2001,

luând cunoștință de prevederile art. 7 paragraful 1 „Procedura de atribuire a calității de membru pentru persoanele fizice” din Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor din România, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 591/2000,

hotărăște:

Art. 1. — Candidații admiși la examenul de aptitudini profesionale, sesiunea 2 iunie 2001, vor achita un tarif de 5.000.000 lei pentru a fi înscriși în Registrul auditorilor financiari din România.

Tariful de înscriere se va achita în contul Camerei Auditorilor din România nr. 2511.1—3592.1/ROL, deschis la Banca Comercială Română — S.A., Sucursala Libertății, București.

Art. 2. — Modelul cererii de înscriere în Registrul auditorilor financiari din România este prezentat în anexă.

Prezenta hotărâre va fi publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, conform prevederilor art. 35 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999 privind activitatea de audit financiar.

Președintele Camerei Auditorilor din România,
prof. univ. dr. **Florin Georgescu**

București, 5 iunie 2001.

Nr. 7.

*ANEXĂ***CERERE****de înscriere în Registrul auditorilor financiari din România**

Subsemnatul/Subsemnata ....., născut/născută la data de ..... în localitatea ....., județul ....., cu domiciliul în localitatea ....., str. .... nr. ..., bl. ..., sc. ...., et. ...., ap. ...., județul/sectorul ....., legitimat/legitimată cu buletinul/carta de identitate/pașaportul seria ... nr. ...., eliberat/eliberată de ..... la data de ....., cod numeric personal (CNP) ....., solicit înscrierea în Registrul auditorilor financiari din România, fiind declarat admis la sesiunea de examen din ziua de 2 iunie 2001.

Anexez copie de pe chitanța cu care am achitat taxa de înscriere în Registrul auditorilor financiari din România în sumă de 5.000.000 lei, depusă în contul Camerei Auditorilor din România nr. 2511.1—3592.1/ROL, deschis la Banca Comercială Română — S.A., Sucursala Libertății, București.

De asemenea, transmit în anexă declarația potrivit Hotărârii Consiliului Camerei Auditorilor din România nr. 3 din 28 martie 2001, privind încadrarea în categoria auditorilor financiari activi sau neactivi, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 192 din 17 aprilie 2001.

.....
(data)

.....
(semnătura)

Telefon — acasă:
— serviciu:
— mobil:

PREMIUL ROMÂN PENTRU CALITATE / J.M. JURAN
ROMANIAN QUALITY AWARD

Regia Autonomă „MONITORUL OFICIAL”

CÂȘTIGĂTOARE

a Premiului Român pentru Calitate J.M. Juran — ediția 2000

Conceput după modelul EFQM (European Foundation for Quality Management), Premiul Român pentru Calitate J.M. Juran reprezintă cea mai prestigioasă recunoaștere națională a unor performanțe manageriale la nivelul excelenței, obținute de organizații din România.

Fundația Premiul Român pentru Calitate J.M. Juran a luat ființă în anul 1998 din inițiativa unui grup de 11 organizații profesionale, apolactice și fără scop lucrativ, unele specializate în domeniile ingineriei și managementului calității, altele de largă reprezentativitate profesională națională.

Fundația a beneficiat de sprijinul material și logistic al Uniunii Europene prin intermediul Programului PHARE.

În finala competiției din anul 2000 pentru acest premiu s-au clasificat șase organizații, dintre care patru au primit Premiul Român pentru Calitate J.M. Juran și două au primit plachete de finaliști.

Calificarea organizațiilor s-a făcut pe baza a 9 criterii și 22 de subcriterii, clasificate în FACTORI DETERMINANȚI ȘI REZULTATE, reprezentând tot atâția indicatori în domeniile: Leadership, Managementul personalului, Strategie și planificare, Resurse, Sistemul calității și procese, Satisfacția personalului, Satisfacția clienților, Impactul asupra societății, Rezultatele în afaceri.

Regia Autonomă „Monitorul Oficial” a fost desemnată câștigătoare a Premiului Român pentru Calitate J.M. Juran — ediția 2000, la categoria „Întreprinderi mari”.

RAMO — organizație cu activitate de interes public național

Regia Autonomă „Monitorul Oficial” este o organizație care își desfășoară activitatea în interes public național, având ca produs principal „Monitorul Oficial al României” căruia regia îi asigură editarea, tipărirea și difuzarea pe suport clasic și electronic.

Regia produce anual peste 159.000 de pagini, reprezentând 34 de milioane exemplare ale publicației „Monitorul Oficial al României”, la care se adaugă 162.000 de pagini aferente unui număr de 4,5 milioane de cărți broșate și legate, și asigură servicii în medie pentru 800.000 de clienți anual: instituții publice, agenți economici, persoane fizice și juridice, precum și servicii tipografice pentru alte edituri și agenții de publicitate.

Mediul de piață: Regia Autonomă „Monitorul Oficial” este lider pe piața tipăriturilor, deținând, conform datelor statistice, o cotă de piață de 40,25% din valoarea producției fizice totale și 2,13% din efectivul de salariați.

Prin editarea publicației „Monitorul Oficial al României” regia își definește **vocația de propagare a legislației statului**.

Producția editorială proprie include colecțiile: Legislația României, Hotărârile ale Guvernului și alte acte normative, colecțiile tematice, colecția de legislație în versiuni străine, colecția Contacte europene, Cartea juridică, Jurisprudență, revista „Buletin parlamentar”.

O altă dimensiune este activitatea tipografică pentru case de editură din țară și din străinătate, agenții de publicitate, instituții, pentru care regia tipărește cărți, albume, dicționare, pliante etc., având stabilite parteneriate în afaceri.

Prin tipărirea lucrărilor de carte științifică, beletristică, de artă, regia își definește cea de **doua vocație**, aceea de promovare a culturii naționale în țară și peste hotare.

Orientarea permanentă spre client, pentru a satisface în măsură din ce în ce mai mare așteptările acestuia, constituie cel mai important reper în politica regiei.

Un rol deosebit revine Centrului pentru Relații cu Publicul și Agenției Economice, interfață cu beneficiarii direcți ai produselor și serviciilor regiei. Centrul dispune de un spațiu generos, o organizare și o dotare moderne, în care calculatoarele performante, softurile și tiparul digital sunt utilizate de o echipă complexă de informaticieni, juriști, economiști care lucrează în spiritul respectului față de client. Biblioteca publică, librăria cu autoservire și o expoziție permanentă de potențial completează serviciile regiei.

Factorii de succes ai regiei. În mod prioritar Consiliul de administrație al regiei a elaborat strategia de dezvoltare pe termen scurt și mediu. S-a derulat un program etapizat de re tehnologizare, bazat în special pe resursele degajate din activitatea proprie, volumul investițiilor reprezentând peste 10 milioane USD.

Trecerea la echipamente și tehnologii moderne pentru procesare text-imagine, imprimare și finisare, echipamente ce dispun de elemente automate de reglare și monitorizare, a avut loc în paralel cu formarea și perfecționarea personalului.

Managementul performant, forța tehnologică, profesionalismul și creativitatea angajaților au constituit și constituie factori de succes ai regiei.

Calitatea — o necesitate obiectivă, într-un proces continuu de îmbunătățire. Este determinată de creșterea concurenței interne și externe, în special datorită numărului mare de noi tipografii, și de exigențele deosebite privind acuratețea textului tipărit și operativitatea necesară pentru asigurarea în timp real a difuzării publicațiilor în țară și în străinătate.

Conducerea regiei a stabilit ca obiectiv al strategiei generale de dezvoltare implementarea sistemului calității, calitatea fiind considerată principalul vector al excelenței în afaceri. S-a urmărit optimizarea mijloacelor, a proceselor și a resurselor în concordanță cu Mix-Marketingul global, adecvat perioadei și cerințelor pieței concurențiale. Obiectivul s-a materializat în luna mai 1999 prin certificarea sistemului calității de către Societatea Română pentru Asigurarea Calității — SRAC, după modelul standardului internațional ISO 9001.

Prin aplicarea unui management participativ au fost atrase și implicate colectivele de redactori, juriști, editori, informaticieni, tipografi într-un permanent proces de perfecționare.

Sunt promovate ca consecență politici, valori și principii în spiritul dezvoltării culturii TQM, un rol important revenind cercurilor calității.

Este perfecționat în continuare sistemul calității și în acest sens regia a demarat acțiunea de implementare și certificare a sistemului managementului de mediu și a început seria de instruiți pentru ISO 9001:2000.

Repere din istoria publicației și instituției

1832 — anul înființării „Buletinului — Gazetă Administrativă” sub redacția lui Ion Heliade-Rădulescu, publicație precursoră a actualului „Monitor Oficial al României”, apariție neîntreruptă timp de peste 168 de ani, cea mai longevivă publicație din România și printre primele foi oficiale ale statelor europene. Monitorul Oficial al României este cea mai autentică reflectare a istoriei țării.

1991 — prin Hotărârea Guvernului nr.358/1991 se înființează Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, ca persoană juridică ce desfășoară activitate de interes public național și funcționează pe bază de gestiune economică și autonomie financiară. Activitatea tipografică se desfășoară în fostul atelier-scoală din Str. Jiului. Utilajul de bază este rotativa Plamag de tipar înalt cu stereotipii de plumb.

1992 — elaborarea strategiei de dezvoltare a regiei. Se au în vedere: dezvoltarea ofsetului și implementarea tehnologiilor de procesare a textului și imaginii pe calculator, renunțarea în mod eșalonat la vechiul procedeu de tipar înalt și reconversia personalului. Se introduc primele stații de calculatoare pentru procesarea textului.

1994 — sunt făcuți pași importanți spre tehnologiile nepoluante, urmând ca tipografia proprie să devină prima firmă de stat în care este eliminat aliajul de plumb. Se modernizează rotativa Plamag și se introduc formele de fotopolimeri. Se achiziționează primele mașini de tipar ofset cu hârtie în coli, printre care și mașina Heidelberg Sorsz în două culori. Prin achiziționarea primelor scannere, expozere și mașini automate de dezvoltat se face trecerea la procesarea imaginii pe calculator.

1995 — modernizarea tipografiei din Str. Jiului. Organizarea tipografiei din cadrul Palatului Parlamentului și dotarea cu utilaje performante de procesare text-imagine, prelucrare plăci, imprimare și finisare. Se montează noua rotativă Heidelberg Harris Mercury cu anexe sale, care permit tipărirea simultană a 64 de pagini, mașinile Heidelberg SM74 față verso și GTOZP, mașina de tăiat Polar, linia de finisat cărți cusute caiet Stahl ST 100 etc.

1998 — dotarea atelierului de legătorie cu utilaje performante, în special de finisare: mașina de fălțuit Stahl KD Proline, mașina de lipit forțat și planse Hunkeler VEA 520, mașina de adunat Wohlenberg Sprinter, mașini de cusut cu ață Graphotec Aster 2000, mașini de confecționat scoarțe și de poleit: Hörauf și Kolbus Contour, linia de carte legată Sigloch-Wohlenberg-Stahl etc. Se montează mașina ofset Heidelberg Speedmaster în 5 culori, cu scanarea plăcii și reglare integral electronică.

1999 — se trece la difuzarea alternativă a informațiilor legislative și pe suport electronic. Se continuă procesul de modernizare a stațiilor de lucru de la secția de procesare text-imagine și se generalizează sistemul de microclimă. Certificarea sistemului calității pentru asigurare externă, conform modelului standardului internațional ISO 9001.

2000 — înființarea Centrului pentru Relații cu Publicul și Agenției Economice și, în cadrul acestuia, a librăriei și bibliotecii publicațiilor legislative. Introducerea tiparului digital.

Demararea programului de implementare și certificare a sistemului managementului de mediu, după modelul standardului internațional ISO 14001.

Participarea regiei la prima ediție a Premiului Român pentru Calitate J.M.Juran și câștigarea acestui prestigios premiu național.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București, cont nr. 2511.1—12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78, E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro